

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Jakob Nilsson, (jakni3), Specialistläkare
Granskad av: Karin Svensson, (karfi1), Överläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-18
Giltig till: 2028-06-11

Dränageinläggningar på operation, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Revidering av “Sammanfattning”. Tillägg av “Bakgrund och syfte”.

Sammanfattning

Dokumentet beskriver logistiken vid interventionella punktioner på operation.

Bakgrund och syfte

Möjlighet finns att göra interventionella punktioner på operation om det inte finns möjlighet att göra det på radiologin eller om det är mer lämpligt ur patientsäkerhetssynpunkt. Orsakerna kan vara flera, till exempel att interventionell utrustning på radiologin tillfälligt är ur funktion. Ett annat scenario kan vara att behovet av drän uppstår akut under pågående operation. Därtill kan en kritiskt dålig patient med fördel ombesörjas på operation för smidigare narkosassistans. Rutinen beskriver logistiken vid de tillfällena.

Dokumentet förutsätter tillgång på interventionskunnig radiolog och röntgensjuksköterska. Vid brist på interventionskunnig personal hänvisas till det sjukhusövergripande dokumentet:

[Interventionella procedurer inom radiologi – reservrutin på SÄS.pdf](#)

Förberedelser

Ansvarig läkare på radiologi får efter diskussion med remittent avgöra om det finns kompetens och indikation för att utföra ingreppet akut och om den behöver utföras på operation.

Kontakt ska tas med operation på 3072 för planering och prioritering. Det görs av läkaren som ska utföra ingreppet eller ansvarig röntgensjuksköterska. Vid behov av narkosstöd ska diskussion angående det tas med narkosjour 3113. Vid hög belastning på operation är det remittentens ansvar att medicinskt prioritera undersökning med övrigt akutflöde på operation. Operationsanmälan görs av remittent. Remittenten skriver även eventuell narkosremiss.

Patienten ska förberedas på samma sätt som vid intervention på radiologi [Biopsier, punktioner och dränage via radiologi, förberedelser och eftervård vid SÄS](#)

Utrustning och material att ta med till operation

- Materialet som behövs är detsamma som om ingreppet ska utföras på radiologi, se lista för material i respektive metodbok:

[Metodbok angiografi/bukinterventioner](#)

Det är bra att man tänker igenom om det kan tänkas behövas extramaterial, tex punktionsset för finnål eller dilatator.

Sprit till tvätt och lokalbedövning finns på operation men kan underlätta att ta med. Även material till omläggning är bra att ta med. Ibland finns färdigpackade ”pyelostomipåsar” att ta med sig.

- Ultraljudsapparat inklusive rätt prob och nålförare. Man kan välja om det ska vara apparaten från labb 8 eller någon från ultraljudslabb. Remissen behöver inte läggas in i apparaten.
- Röntgenförkläde finns på operation men det kan vara skönt att ha det man är van vid.

Utförande

Operationspersonal ser till att patienten kommer till rätt operationsrum. De brukar också vara behjälpliga med att placera patienten rätt på bordet. Läkaren som ska utföra ingreppet talar om hur patienten ska ligga.

Vid behov av narkos är det viktigt att man kommunicera med narkospersonalen vad de behöver göra innan man kan påbörja ingreppet så att det inte blir missuppfattning så att man väntar på varandra.

Röntgensjuksköterska och interventionsläkaren utför tvätt, ingrepp och efterbandagring på samma sätt som om det utförs på labb 8.

Operationspersonal ska vara behjälpliga med genomlysningsapparaten.

Efter avslutat ingrepp är operationspersonalen behjälplig med att flytta över patienten till säng, samordning av transport samt observation av patient tills avdelningen kommer och hämtar.

Uppföljning

Sedvanlig efterkontroll av patienten, sker oftast på postop.

Ingreppet dokumenteras som vid vanlig inläggning i PACS och patientjournal.

Dokumentinformation

Innehållsansvarig

Jakob Nilsson, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Innehållsgranskare

Karin Svensson, Läkarchef, Överläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinska service, SÄS

Nyckelord

Metodbok, intervention, angio, dränageinläggning, operation, pyelostomi,

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Jakob Nilsson, (jakni3), Specialistläkare

Granskad av: Karin Svensson, (karfi1), Överläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-153

Version: 3.0

Giltig från: 2026-06-18

Giltig till: 2028-06-11